

Bruksela, 5 grudnia 2017 r.
(OR. en)

15425/17

TRANS 541

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	15053/17
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie postępów we wdrażaniu transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) i w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” w odniesieniu do transportu – Konkluzje Rady (przyjęte w dniu 5 grudnia 2017 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie postępów we wdrażaniu transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) i w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” w odniesieniu do transportu, przyjęte przez Radę na jej 3581. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 5 grudnia 2017 r.

KONKLUZJE RADY

w sprawie postępów we wdrażaniu transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) i w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” w odniesieniu do transportu

UWZGLĘDNIAJĄC:

- rozporządzenie (UE) nr 1315/2013 w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i rozporządzenie (UE) nr 1316/2013 ustanawiające instrument „Łącząc Europę”¹;
- konkluzje Rady z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie infrastruktury transportowej i sieci transeuropejskiej²;
- konkluzje Rady z dnia 8 czerwca 2017 r. pt. „Priorytety w zakresie unijnej polityki transportu morskiego do 2020 r.: konkurencyjność, dekarbonizacja, digitalizacja w celu zapewnienia globalnej łączalności, efektywnego rynku wewnętrznego oraz światowej klasy klastra morskiego”³;
- deklarację ministerialną z Rotterdamu w sprawie wdrażania transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) przyjętą w dniu 20 czerwca 2016 r.⁴;
- deklarację ministerialną z Rotterdamu w sprawie kolejowych korytarzy towarowych z dnia 21 czerwca 2016 r.⁵;

¹ Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 1.

² Dok. 16363/14.

³ Dok. 9976/17.

⁴ Dok. 10308/1/16 REV 1.

⁵ Dok. 10306/16.

- białą księgę z 2017 r. w sprawie przyszłości Europy z dnia 1 marca 2017 r.⁶ oraz dokument otwierający debatę na temat przyszłości finansów UE z dnia 28 czerwca 2017 r.⁷;
- wspólną deklarację koordynatorów europejskich w sprawie przyszłości TEN-T i instrumentu „Łącząc Europę”.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ:

1. POTWIERDZA zobowiązanie państw członkowskich do wdrożenia transeuropejskiej sieci transportowej, aby zapewnić dobre funkcjonowanie unijnego rynku wewnętrznego, wzmocnić spójność terytorialną, dostępność i łączalność wszystkich regionów Unii, w tym regionów najbardziej oddalonych, pobudzać inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i miejsc pracy w UE, zapewnić przejście do mobilności niskoemisyjnej i spełnienie nowych międzynarodowych zobowiązań UE dotyczących celów polityki przeciwdziałania zmianie klimatu (COP 21); w tym względzie UZNAJE znaczenie infrastruktury i usług transportowych dla realizacji jednolitego europejskiego obszaru transportowego, unii energetycznej i jednolitego rynku cyfrowego.

Sprawozdania z wdrażania transeuropejskiej sieci transportowej

2. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE pierwsze sprawozdanie z postępów w zakresie wdrażania TEN-T przekazane przez Komisję i UZNAJE, że sprawozdanie to stanowi przegląd aktualnej sytuacji w zakresie wdrażania TEN-T, a także uwypukla inwestycje dokonane przy wkładzie instrumentu „Łącząc Europę”, europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EBI, w tym za pośrednictwem EFIS;
3. ODNOTOWUJE, że to pierwsze sprawozdanie nie zawiera informacji na temat krajowych inwestycji w TEN-T, zatem ZWRACA SIĘ do Komisji i państw członkowskich, aby przy kolejnym sprawozdaniu zastosowały prostszą i jaśniejszą procedurę raportowania, aby zamieścić te informacje;
4. PRZYPOMINA, że najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 r. Komisja jest zobowiązana do przeprowadzenia przeglądu wdrażania sieci bazowej TEN-T, oceniając przy tym zwłaszcza potrzebę wprowadzenia zmian do sieci bazowej, aby uwzględnić planowanie krajowych inwestycji i rozwój przepływów transportowych.

⁶ Dok. 6952/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁷ Dok. 11006/17 + ADD 1.

5. POTWIERDZA ważną rolę koordynatorów europejskich w ułatwianiu terminowego i skutecznego wdrażania multimodalnych korytarzy sieci bazowej i UZNAJE plany prac dotyczące korytarzy jako odpowiednie narzędzie monitorowania postępów w rozwoju korytarzy sieci bazowej; w tym względzie Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE drugą generację planów prac dotyczących korytarzy zatwierdzoną w grudniu 2016 r. i WZYWA koordynatorów europejskich do przedstawienia zaktualizowanych planów prac najpóźniej na początku 2018 r.;
6. UZNAJE, że istnieje ciągła potrzeba ułatwiania terminowej realizacji projektów w ramach korytarzy sieci bazowej; w tym względzie ZWRACA SIĘ do Komisji o powołanie koordynatorów europejskich na nową kadencję od marca 2018 r.; WZYWA koordynatorów do skoncentrowania działań na wdrażaniu korytarzy sieci bazowej w celu wzmocnienia współpracy i wymiany między korytarzami sieci bazowej oraz do zapewnienia odpowiednich synergii ze stosownymi celami polityki transportowej, energetycznej i telekomunikacyjnej;
7. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE przyjęcie nowego europejskiego planu wdrożenia ERTMS i ODNOTOWUJE prezentację pierwszego szczegółowego planu wdrażania autostrad morskich; ZWRACA SIĘ do poszczególnych koordynatorów europejskich, aby kontynuowali swoje działania na rzecz zapewnienia skoordynowanego wdrażania ERTMS i autostrad morskich;
8. UZNAJE potencjał, jaki mają kolejowe korytarze towarowe dla rozwoju opłacalnych środków optymalizacji wykorzystania sieci TEN-T, i Z APROBATĄ PRZYJMUJE starania koordynatorów europejskich służące wykorzystaniu synergii z kolejowymi korytarzami towarowymi.

Przedstawienie solidnej rezerwy projektów

9. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE pierwszą ocenę potrzeb inwestycyjnych korytarza sieci bazowej przedstawioną przez Komisję na podstawie informacji zebranych w orientacyjnej liście projektów dotyczących korytarzy; jako kolejny krok WZYWA Komisję, aby w porozumieniu z państwami członkowskimi dalej zwiększała jakość orientacyjnych list projektów dołączanych do planów prac z myślą o określeniu odpowiednich projektów służących zapewnieniu terminowego zakończenia prac związanych z korytarzami sieci bazowej;
10. ODNOTOWUJE, że z tej pierwszej oceny wynika, że łącznie planowane inwestycje na lata 2016–2030 wynoszą 607 mld EUR na korytarze sieci bazowej i około 750 mld EUR na sieć bazową; ODNOTOWUJE ponadto, że na lata 2021–2030 potrzeby inwestycyjne wyniosą około 500 mld EUR na sieć bazową i około 1,5 bln EUR przy uwzględnieniu inwestycji w sieć kompleksową i innych inwestycji w transport; PODKREŚLA, że inwestycje w korytarze sieci bazowej przyczyniłyby się do dodatkowego wzrostu PKB o 4,5 bln EUR, czyli około 1,8 % PKB, w całej UE w tym okresie, stworzyłyby szacunkowo 13 mln miejsc prac rocznie i spowodowałyby redukcję emisji CO₂ o około 7 mln ton⁸;
11. WZYWA Komisję, aby do połowy 2018 r. sporządziła solidniejszą analizę wpływu inwestycji w ramach TEN-T na miejsca pracy i wzrost gospodarczy.

Poprawa otoczenia dla inwestycji i uproszczenie procedur administracyjnych

12. OCZEKUJE na sprawozdanie z postępów dotyczące sprawozdania Christophersena, Bodewiga i Secchiego; w sprawozdaniu tym należy zaznaczyć postępy poczynione w odniesieniu do ich dwunastu zaleceń i przedstawić kroki i dodatkowe środki, które są odpowiednie w celu usprawnienia ram dla inwestycji w Europie; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE fakt, że zrealizowane zostały już niektóre potrzebne środki, takie jak przegląd przepisów dotyczących rynków finansowych i kryteriów statystycznych dla partnerstw publiczno-prywatnych;

⁸ Dane liczbowe oparte na badaniach dotyczących korytarzy sieci bazowej.

13. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI analizę Komisji służącą określeniu barier dla procesów regulacyjnych i administracyjnych, które mają wpływ na skuteczne i wydajne planowanie, a także wdrażanie projektów sieci bazowej TEN-T; ZACHĘCA Komisję do starannej oceny zaleceń tego badania, która może prowadzić do dalszych działań.

Połączenia z krajami sąsiadującymi z Europą

14. UZNAJE znaczenie połączenia sieci TEN-T z infrastrukturą krajów sąsiadujących, tak aby zwiększyć łączalność, wzrost gospodarczy i konkurencyjność zarówno UE, jak i odnośnych krajów;
15. w tym celu PODKREŚLA potrzebę zapewnienia, aby żadne dyskryminujące ani ograniczające środki nie były nakładane na operatorów transportowych UE świadczących usługi transportowe w krajach sąsiadujących.

Podsumowanie wyników śródkresowych instrumentu „Łącząc Europę” w sektorze transportu

16. OCZEKUJE wyników śródkresowej oceny instrumentu „Łącząc Europę” oraz oceny programu instrumentu „Łącząc Europę” pod kątem spójności z innymi instrumentami UE i jego wykonania, zgodnie z priorytetami UE, skuteczności mobilizowania dodatkowych inwestycji w poprawę infrastruktury transportowej UE i zdolności do generowania wartości dodanej UE;
17. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE efekt mnożnikowy finansowania UE i systemów finansowania, który dotychczas umożliwił wygenerowanie przez instrument „Łącząc Europę” inwestycji o wartości około 45 mld EUR⁹ w rozwój sektora transportu;
18. UZNAJE, że do grudnia bieżącego roku w trzech pierwszych zaproszeniach do składania wniosków przyznano na dotacje 23,2 mld EUR, czyli 92,2 % budżetu części transportowej instrumentu „Łącząc Europę”, oraz że środki z puli przeznaczonej na spójność zostały w pełni przydzielone; ODNOTOWUJE, że popyt na finansowanie w ramach instrumentu „Łącząc Europę” znacznie przekroczył dostępne środki;

⁹ Dane liczbowe oparte na szacunkach Komisji.

19. PRZYPOMINA, że dla sukcesu instrumentu „Łącząc Europę” podstawowe znaczenie ma konkurencyjny proces wyboru projektów oraz skuteczne zarządzanie budżetem instrumentu „Łącząc Europę”, w tym obecne stosowanie zasady „wykorzystuj lub strać” zgodnie z art. 12 rozporządzenia w sprawie instrumentu „Łącząc Europę”; i w tym względzie WZYWA do terminowej realizacji projektów przez wszystkich beneficjentów;
20. ODNOTOWUJE, że od czasu ustanowienia instrument „Łącząc Europę” wykazał także pewien potencjał w zakresie międzysektorowych synergii w projektach dotyczących transportu, energii i łączności szerokopasmowej oraz powiązanych priorytetach (tj. dekarbonizacji, digitalizacji i innowacji), które wymagają dalszego wzmocnienia.

Uruchamianie innowacyjnych instrumentów finansowych na rzecz transportu

21. ODNOTOWUJE, że dotychczas sektor transportowy skorzystał z tylko 9 % wszystkich inwestycji uruchomionych dzięki EFIS mimo tego, że część transportowa instrumentu „Łącząc Europę” stanowiła największy wkład w stworzenie gwarancji EFIS; ZAZNACZA jednak, że do listopada 2017 r. EFIS udzielił wsparcia dla 53 operacji przyczyniających się do celów transportowych generujących łącznie 22,3 mld EUR w powiązanych inwestycjach;
22. ODNOTOWUJE, że kolejnych 12 operacji transportowych zostało sfinansowanych za pomocą unijnych instrumentów finansowych, takich jak instrument dłużny w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, dzięki efektowi dźwigni w wysokości ponad 13,6 mld EUR; ZWRACA SIĘ do Komisji, aby dalej oceniała stosowanie innowacyjnych instrumentów finansowych, połączonych z dotacjami, w stosownych przypadkach, służących ułatwianiu dostępu do finansowania projektów transportowych we wszystkich państwach członkowskich i w odniesieniu do wszystkich środków transportu;
23. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE uruchomienie przez Komisję wartego 1,35 mld EUR łączącego różne źródła finansowania zaproszenia do składania wniosków o dotacje na projekty transportowe, którego celem jest przyciągnięcie dodatkowego finansowania prywatnego, i PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI propozycję Komisji, aby w rozporządzeniu w sprawie instrumentu „Łącząc Europę” włączyć wariant polegający na tworzeniu instrumentów łączonych w ramach tego instrumentu służących przyciąganiu finansowania prywatnego i publicznego, aby zwiększyć skuteczność finansowania UE przeznaczonego na projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania w ramach TEN-T; WZYWA Komisję do przedłożenia kompleksowych informacji prezentujących wyniki i analizujących wnioski wyciągnięte z pierwszego łączącego różne źródła finansowania zaproszenia do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę”.

24. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wspólną deklarację koordynatorów europejskich i PODZIELA ich wizję wydajniejszej i bardziej zintegrowanej Europy oraz PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI ich wezwanie do silniejszego wsparcia ze strony UE poprzez zwiększony budżet na dotacje na inwestycje w transport o europejskiej wartości dodanej;
25. WZYWA Komisję do dalszego uruchamiania publicznych i prywatnych środków finansowych w celu realizacji celów unijnej polityki transportowej, a w szczególności w zakresie stworzenia sieci bazowej TEN-T do 2030 r. oraz sieci kompleksowej do 2050 r., a także realizacji strategii na rzecz mobilności niskoemisyjnej, połączonej i zautomatyzowanej mobilności transgranicznej opartej na współpracy oraz propagowania bezpiecznych i zabezpieczonych rozwiązań; WZYWA do zapewnienia lepszych synergii między projektami dotyczącymi transportu, energetyki i telekomunikacji za pomocą usprawnionych ram służących usunięciu pozostałych niedociągnięć; PODKREŚLA znaczenie zapewnienia lepszego planowania strategicznego, propagowania multimodalnego i zrównoważonego rozwoju oraz uwzględniania potrzeb związanych z utrzymaniem infrastruktury transportowej;
26. WZYWA do wzmocnienia instrumentu „Łącząc Europę” jako strategicznego unijnego instrumentu inwestycyjnego służącego realizacji transeuropejskich sieci; PODKREŚLA, że instrument ten powinien nadal obejmować ogólną pulę środków i pulę środków na projekty w zakresie spójności; powinien być także realizowany głównie przez dotacje, wraz z instrumentami finansowymi i gwarancjami budżetowymi, oraz łączenie dotacji z finansowaniem prywatnym i publicznym; UZNAJE znaczenie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i innych unijnych funduszy i instrumentów dla przyczyniania się do realizacji celów polityki dotyczącej TEN-T oraz potencjalne synergie z tymi funduszami i instrumentami;
27. PODKREŚLA europejską wartość dodaną projektów dotyczących wszystkich środków transportu, obejmujących odcinki transgraniczne, uzupełniających brakujące połączenia, eliminujących główne wąskie gardła i poprawiających połączenia ostatniej mili w sieci TEN-T, wzmacniających spójność terytorialną przez dostępność i łączalność wszystkich regionów, a także przyczyniających się do niskoemisyjnej i połączonej mobilności oraz zapewniających interoperacyjność; POTWIERDZA kluczową rolę elementu dotacji w zapewnianiu terminowej realizacji takich projektów za pośrednictwem przedmiotowego instrumentu;

28. UZNAJE, że obecnie realizowane są różne duże transgraniczne projekty dotyczące TEN-T o planowanym terminie zakończenia przed 2030 r.; oraz UZNAJE, że realizacja takich projektów zależy w dużej mierze od zaangażowania politycznego i dostępności środków finansowych zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym;
29. UZNAJE, że projekty generujące dochody w transporcie są często lepiej przystosowane do korzystania z innowacyjnych instrumentów finansowych i łączenia różnych źródeł finansowania; a także PODKREŚLA, że element dotacji jest niezbędny dla projektów mających mniejszy potencjał generowania dochodów, ale wykazujących unijną wartość dodaną;
30. POTWIERDZA PONOWNIE, że aby uzyskać wiarygodny i długofalowy wpływ na rynek, unijny instrument w zakresie inwestycji infrastrukturalnych musi zapewniać stabilność wszystkim zainteresowanym stronom, zarówno jeżeli chodzi o priorytety, jak i o formę wsparcia; WZYWA do zapewnienia ciągłości ram inwestycyjnych dla projektów o europejskiej wartości dodanej.
-